

MB
13772

NM

40/1952

BESZÉLŐ KÉPEK

**HOGYAN ÉPÍTKEZZEN
A FALU TÉLEN?**

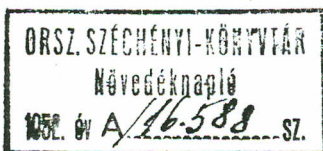
Kiadja
a Népművelési Minisztérium
a Természettudományi Társulat közreműködésével

A filmét készítette:
A MAGYAR FOTÓ DIA-OSZTÁLYA
BUDAPEST, 1952

TANÁCSADÁS A DIAFILM VETÍTÉSHEZ

1. Az előadás előtt a szöveg felolvasását okvetlen gyakoroljuk (tagoltan olvassunk és ne hadarjunk).
2. Ha módunkban van és a tárgy természete megengedi, kívánatos, hogy ne egy személy, hanem váltakozva ketten olvassák fel a szöveget. Az egyik kép szövegét az egyik, a másik kép szövegét a másik felolvasó mondja el.
3. Szövegrész utolsó szavánál a felolvasó koppantson és a következő kép fordítása csak ezután történjék.
4. A vetített szöveget is olvassuk fel.
5. A vetítógép kezeléséhez útmutatást nyújt a technikai „Útmutató”.

Ez a diafilm kiegészíti a hasonló című ismeretterjesztő előadást, tehát lehetőleg a megtartandó előadáshoz kapcsolódjon a diavetítés.

Felelős kiadó: A Művelt Nép Könyvkiadó igazgatója
Megjelent 3000 példányban.

Budapesti Szikra Nyomda, V., Honvéd-u. 10. — Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató

HOGYAN ÉPÍTKEZZEN A FALU TÉLEN?

1. A Minisztertanács és Pártunk Központi Vezetőségének határozata az állattenyésztés fejlesztésének 2 éves tervéről. Meny-nyivel kell gyanapodnia a termelőszövetkezetek állatállomá-nyának két éven belül? A tehénállományt 460 %-kal, a kocát 365, a juhot 282, a baromfiállományt pedig 1400 %-kal kell emelni. E terv a dolgozó nép életszínvonal-emelésének terve.
2. A szentesi „Vörös Hajnal“ termelőszövetkezet most épült is-tállója. A tervet csak akkor valósíthatjuk meg, ha áttérünk a nagyüzemi állattenyésztésre termelőszövetkezeteinkben és gondoskodunk a sokezernyi férőhely megépítéséről is.
3. A nagyüzemi állattenyésztés elengedhetetlen feltétele a közös istálló. Az állatgondozók így tudják munkaerejüket és tudásu-kat jól felhasználni, minek eredménye a szépen jövedelmező állatállomány.
4. Kosztyu Gyula nyírcsászári 15 holdas középparaszt belépése-kor két tehenét is beviszi a Haladás termelőszövetkezetbe.
5. A jól dolgozó, fejlődő termelőszövetkezet télen is építkezik, hogy jószágállománya részére a férőhelyeket biztosítsa.
6. A Szovjetunió kolhozainak nagy példáján tanuljunk meg, hogy a téli építkezés milyen hasznos. Akarat és nem sok szaktudás szükséges hozzá, hogy mi is kihasználjuk a telet az építke-zésre és a jövő évi építkezések előkészítésére. A Pobjeda kol-hoz építési brigádja tehénistállóját építi.
7. A Szovjetunió egyik kolhoza; Vörös Október építési brigádja a sertésfiasztató ablakait építi be.
8. Miért építkezünk télen? Télen a növénytermelési munkák ke-vés munkaegységet nyújtanak. Az 50 tagú növénytermesztő brigádból januárban 42-en tudnak az építkezésen segíteni, feb-ruárban 40-en, márciusban pedig harmincan. Nyáron el van-nak foglalva, novemberben, decemberben ismét elfoglaltság szerint segítenek építkezni.
9. Itt a tél, megkezdte a homok fuvarozását az adonyi „Béke“ termelőszövetkezet a jövő évi építkezéseihez. Kovács G. Pálné a termelőszövetkezet elnöknője bejegyzte a munkaegységet

Finta Károly és Friedrich István kocsisok munkaegységkönyvébe.

10. Jövő évi építkezéseikhez szükséges összes homokot a bucsutaiak már télen kitermelik és a helyszínre szállítják.
11. A kő az alapfal legjobb építőanyaga. A turkevei Vörös Csillag növénytermelő brigádja elment az Alföldről követ fejteni Ürömbe, a Cservenkov termelészövetkezet köfejítőjébe. Napi 2 munkaegységet keresnek és 200 vagon követ küldenek haza az építkezéseikhez.
12. A ceglédi „Nagy Sztálin“ termelészövetkezet 100 férőhelyes tehénistállóját építi Dunántúlról hozott kővel.
13. A könnyű fajsúlyú kő kitűnő falazó anyag. A tiszadobi „Táncsics“ tsz. sertésfiasztatóját bodrogkeresztúri kőből falazzák.
14. A kőépület tartós, olcsó is, ha magunk fejtjük a követ. A tiszadobi „Táncsics“ tsz. 52 férőhelyes fiasztatója, amit házilag épített.
15. A Tiszaluc-Sarkadpusztai volt uradalmi magtárépület romja. Mint épület hasznavehetetlen, de anyaga érték. Télen bontsuk le a romépületeket, télen tisztítsuk meg a romanyagokat. A kihasználatlan romépületeket igényeljük ki a járási tanácstól közös istálló építésére. De ne bontsuk le az olyan épületeket, amelyek jó helyen vannak és céljainknak megfelelően helyreállíthatók.
16. Helyesen tette az alsócikolapusztai „Ezüst kalász“ termelészövetkezet, hogy romos istállóját télen állította helyre, mert a szövetkezet tagjai és a fogatok ekkor értek rá. Így az építkezés is haladt és a mezőgazdasági munkákban sem volt fennakadás.
17. A tiszadobi „Táncsics“ termelészövetkezet is télen végzi 150 férőhelyes tehénistállójának átépítését és korszerűsítését.
18. Ahol erdő van, vegyenek részt a termelészövetkezetek tagjai a fakitermelésben. Fakitermelési engedélyért forduljanak a járási tanács mezőgazdasági osztályához.
19. Botfából olcsó kifutó kerítést készítettek télen a kislángi „Béke“ termelészövetkezet tagjai. Ne tegyük a tűzifa közé a kerítés-, kukorica-, és istállóberendezések készítésére alkalmas dorongfát és ágfát.
20. Botfából készítette téli időben hordozható kutrícáit a csarodai „Bástya“ termelészövetkezet. Annyira bevált, hogy még az 1952. évi Országos Állattenyésztési Kiállításon is bemutatták.
21. Egyetlen termelészövetkezet és állami gazdaság se hagyja a nádat lábon. Pótolhatatlan építőanyag, ha nem vágják le, a jövő évi nádtermést is csökkenti.

22. A levágott nádat szakszerűen kazalozzuk, majd szállítsuk a feldolgozó helyre.
23. A nádfedés a szállások és ólak tetőzetének egyik legmegfelelőbb anyaga, nyáron hűvösen, télen melegen tartja az épületet. Ez a tulajdonsága onnan ered, hogy a nádszálak lezárt levegőrészeket tartalmaznak a gyapjúhoz hasonlóan, ami jó hőszigetelést biztosít. Ezenkívül a hosszú egyenes szálak az esővizet jól levezetik az eresz irányában.
24. A balmazújárósi „Október 22.“ termelőszövetkezet nádfedéles sertéshizlaldáját látjuk.
25. Ahol nincs nád, ott teljesen megfelelő tetőfedő anyag a rozs szalmája ugyanezen tulajdonságainál fogva. A nyáron aratott rozsnak a szalmáját télen tetőfedésre és építópallónak dolgozhatjuk fel.
26. A magkenderkóróból tél folyamán ugyancsak kitűnő építópalló készíthető. A kiskirálysági „Ifjú Gárda“ kendertermése 3 méternél is magasabb.
27. Az építkezésnél jól fel tudjuk használni a napraforgószárat mennyezetben, deszka helyett, szalmatető alá-lécezés pótlására és építópalló készítésére, szalmával keverve.
28. A napraforgószárból készült kerítés baromfiól kifutójának is a legolcsóbb.
29. Az endrődi „Petőfi“ termelőszövetkezet tagjai a téli időt arra használják fel, hogy nádból melegágy-takarókat készítenek.
30. A télen aratott nádból és a nyárról eltett zsuppszalmából, kenderkóróból, napraforgószárból télen készítsünk építópallót. A pallókészítő kalodát bármelyik barkácsoló elkészítheti. A ceglédi „Kossuth“ termelőszövetkezet nádból készít pallót az istálló és a fiaztató mennyezetének alsó burkolására. A két épületnél csak azáltal, hogy az építópallót házilag készítették, 24.000,— forintot takarítottak meg.
31. Ha az idő rossz, az építópallót fedett helyiségben készítsük.
32. A kész építópallók.
33. Az építópallóval falat is lehet készíteni. A túrkevei „Vörös Csillag“ termelőszövetkezet sertéshizlaldája téglaszlopok közé falazott nádpallóval készült, amit kívül polyvás sárral, belül cementes habarccsal vakoltak be.
34. A dohánypajtát ma már egy termelőszövetkezet vagy állami gazdaság sem készíti deszkából. A növényi szálas anyagokból házilag készített építópalló olcsóbb és jobban megfelelő erre a célra. Így épült a mezőcsáti „Szabadság“ termelőszövetkezet dohánypajtája is.

35. Ha szalmaprést tudunk beszerezni, a meglévő szalmakészletünkéből készítsünk bálákat. A szalmabálából órák alatt lehet téli szükségszállásokat építeni.
36. **Vetített szöveg:**
A téglá az építkezés legismertebb anyaga. Tulajdonságai hasonlóak a kőhöz. Mesterséges kőnek tekinthető. A gyárakban is agyagból magas hőfokon kemencékben kiégetve készítik a téglát. De termelőszövetkezeteink olcsóbban, minden gépi berendezés nélkül előállíthatják. Ehhez segítséget ad a Földművelésügyi Minisztérium szénporos tégláégetésről szóló füzeté. Ez a füzet minden Földművesszövetkezetben kapható.
37. A mezőfalvi „Dimitrov“ termelőszövetkezet téglavető munkacsapata szénporos téglát készít. A gyári téglá ára ezer darabonként 620 forint és még haza is kell szállítani. A házi szénporos égetésű téglá ezzel szemben ennek csak egyharmadába kerül.
38. A karcagi „Béke“ termelőszövetkezet tégláégető munkacsapata begyűjtötte a kazalba rakott 22.000 darab szénporos téglát. 10 nap múlva minden további tüzelés nélkül csengőhangú téglát bontanak majd ki a kazalból.
39. Cserepet és meszt is tud minden termelőszövetkezet égetni mindenféle berendezés nélkül a szénporos tégláégetéssel egyidejűleg. Mészáros József, a miszlai „Béke“ termelőszövetkezet tagja bemutatja erre vonatkozó újítását.
40. A szénporos téglához szükséges összes agyagföldet még a fagyok beállta előtt termeljük ki, hogy a téli fagy jól megmunkálja, porhanyóssá tegye.
41. Ugyancsak a fagyok beállta előtt kell a földet a szénporral összekeverni, hogy ez a munka ne a tavaszi nagy dologidőre essen. Ezért a jövő évi égetés teljes szénporos szükségletét ősszel kell megrendelni a járási tanácsnál.
42. Az építkezések megkezdésekor nagy segítséget ad a „Termelőszövetkezetek építkezései“ c. füzet, amiben megtalálhatók a tervrajzok mellett az adatok, hogy a kiválasztott istálló-épületekhez mennyi anyagra, fuvarra és munkaerőre van szükség.
43. A kisújszállási „Táncsics“ tsz. a kiválasztott terv szerint építi 80 férőhelyes téglapilléres vasbetonszelemenés tehénistállóját. Azzal, hogy a téglát a szénporos égetési eljárással házilag égette, 28 000 forintot takarított meg.
44. A téglapilléres, vasbetonszelemenés rendszerű épület fában a legtakarékosabb építési mód. A mezőkövesdi „Petőfi“ termelőszövetkezet is így építi dohánypajtáját. A vasbetonszelement a járási tanács útján rendelték meg.

45. A szénporos égetésű téglával sok olyan épületet lehet felépíteni, amire a fa-hiány miatt nem lenne lehetőség. Kukoricagórét is lehet tisztán téglából építeni. A kiskörei állami gazdaság téglából készült góréja.
46. A téglagóré teljesen téglából épül, csupán a lefedéséhez kell kevés fa. Oldalait téglaoszlopok közé lapjára és fejre állított téglákból falazzák.
47. A Szovjetunió példáját követték, ahol egyes fa-szegény vidékeken így építkeznek: téglaboltozatos istálló képe, amit az Országos Allattenyésztési Kiállításon építettek fel és mutattak be.
48. A hizlaldák kifutópadozatához a téglát a megfelelő anyag. A banai „Búzakalász” termelészövetkezet hizlaldája téglapadozattal készült.
49. A jószágállomány átteleltetéséhez a takarmány-siló nélkülözhetetlen. A nagybajomi „Győzelem” termelészövetkezet három téglasilót épít egyszerre.

50. **Vertfalú szöveg:**

A fagyok beálltáig készíthetünk vertfalat is. A vertfal anyaga agyagos föld. Ha vizet kap, veszít szilárdságából, mert nincs kiégetve. Ha esőtől és a talaj nedvességétől óvjuk, kitűnő építőanyag.

51. A gádorosi „Gerő” termelészövetkezet dohánytermelő brigádja a dohány törése és simítása közötti időszakban felépítette a termelészövetkezet vertfalból készített juh-hodályát.
52. A kisújszállási „Dózsa” termelészövetkezet 26 kutricás fiasztója vertfalból, szalmatetővel. 10 nap alatt készült szakember nélkül, saját erőből. Azáltal, hogy egyszerűen, takarékosan és teljesen saját erőből építették, 70.000 forintot takarítottak meg.
53. A békéscsabai „Kossuth” tsz. is télen készíti vertfalból 48 férőhelyes tehénistállóját. A vertfal alá téglát tettek, hogy szilárd alapot kapjanak. Talajnedvesség ellen szigetelőlemezt használtak.
54. A balmazújvárosi „Lenin” termelészövetkezet lóistállóját építi. Az előre elkészített vályogtéglából télen is falazzunk.
55. A tető alá került istállóra ezután tegyük fel az ablakokat, kapukat és fűtés mellett az istálló belső munkálatait, majd berendezését a legkeményebb télen is befejezhetjük. Az eleki „József Attila” termelészövetkezet télen építi fel tehénistállóját.
56. Az építkezéshez termelészövetkezeteink sok segítséget kapnak. Könyvek, tájékoztatók és tervgyűjtemények jelentek

meg. A járási tanácsoknál építő szakember is rendelkezésünkre áll.

57. A járási tanácsok által rendezett építési tapasztalatcserek ugyanezt a célt szolgálják. A büdsszentmihályi „Petőfi” termelőszövetkezetben rendezett tapasztalatcsere résztvevői a baromfiólak építését tekintik meg.

58. Vetített szöveg:

Látjuk, hogy a nagyüzemi gazdálkodás mellett a téli időszakot felhasználhatjuk építkezésekre. Így tudjuk biztosítani a korszerű istállókat és ólakat, amelyek elengedhetetlen feltételei a nagyüzemi állattenyésztésnek.

59. A baromfinevelés jövedelmünket emeli, lehetővé teszi, hogy becsülettel teljesítsük beadási kötelezettségünket is.
60. Büszkesége minden termelőszövetkezetnek és állami gazdaságnak a szép szarvasmarha állomány. Az állattenyésztés fejlesztése több élelmiszert jelent a dolgozóknak, biztosítja az ipar nyersanyagellátását, elősegíti az 5 éves terv teljesítését, ezáltal meggyorsítja hazánkban a falu anyagi és kulturális felemelkedését.

V É G E

